

ساختار قراردادهای بین‌المللی سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز

و

کاربرد علوم مالی، حسابداری، و اقتصاد در آنها و تحولات قراردادهای بیع متقابل

به انضمام:

- فنون تحلیل ارزشی قراردادهای نفت و گاز طبیعی
- ابزارها و الگوهای قراردادهای نفت و گاز
- تحلیل ریسک‌های سرمایه‌گذاری در نفت و گاز
- تشریح مکانیزم‌های محاسبه اقتصادی تجاری شدن میادین هیدروکربنی

مسعود زهدی

انتشارات هزاره سوم (نفرین)

سرشناسه	: زهدی، مسعود
عنوان و نام پدیدآور	: ساختار قراردادهای بین‌المللی سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز و کاربرد علوم مالی، حسابداری و اقتصاد در آنها و تحولات قراردادهای بیع متقابل مسعود زهدی.
مشخصات نشر	: تهران: هزاره سوم اندیشه، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۰ص: مصور.
شابک	: 978-964-8088-84-7 : ۱۲۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: واژه‌نامه
موضوع	: نفت -- ایران -- صنعت و تجارت -- قراردادها
نوع	: گاز -- ایران -- صنعت و تجارت -- قراردادها
موضوع	: سرمایه‌گذاری خارجی -- ایران
رشد	: ۱۳۹۲ ۹۵۳ ۹۲؛ الف/۹۵۷۶ HD
رده‌بندی دیوید	: ۳۳۸/۲۷۲۸۲۰۹۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۰۹۹۲

انتشارات هزاره سوم (زنده)

ساختار قراردادهای بین‌المللی سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز
(و کاربرد علوم مالی، حسابداری، و اقتصاد در آنها و تحولات قراردادهای بیع متقابل)

نویسنده: مسعود زهدی

- ویراستار: محمدابراهیم امینیان • صفحه‌آرایی: هزاره سوم اندیشه
- طرح روی جلد: سعید پرور • لیتوگرافی: ندا • چاپ: داسو • طراحی: ...
- چاپ اول: تهران ۱۳۹۲ • شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۸۸-۸۴-۷

ناشر: هزاره سوم اندیشه

تهران، میدان انقلاب، کوچه آبرو، شماره ۱

تلفن و نامبر: ۶۶۰۳۷۶۴۸ - همراه: ۰۹۱۲۷۱۷۳۹۲۴

آدرس الکترونیکی: hsapub@gmail.com

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۱۱	پیشگفتار
۱۵	فصل ۱: مبانی و مفاهیم قراردادهای نفتی
۱۵	مقدمه
۱۶	ساختار و روشهای مختلف قرارداد های نفتی
۱۸	موافقتنامه های عملیاتی مشترک
۱۹	بررسی قراردادهای بیع متقابل
۲۲	تحولات قراردادهای بیع متقابل
۲۶	تغییر مدت و دوره های قرارداد
۲۷	تغییر شرح کار قرارداد
۳۲	تغییر نرخ هزینه های تأمین مالی
۳۳	تغییر روش تعیین و توافق روی سقف قیمتی قرارداد
۳۵	تغییر در شرایط بازپرداخت اقساط بدهی کارفرما
۳۹	فصل ۲: ماهیت قراردادهای بیع متقابل
۳۹	قراردادهای بیع متقابل
۴۰	قراردادهای خدماتی خطرپذیر
۴۱	قراردادهای مشارکت در تولید
۴۲	مقایسه قراردادهای خدماتی خطرپذیر و بیع متقابل با قراردادهای مشارکت در تولید
۴۲	روش پرداخت
	روش نظارت، اجراء و اداره عملیات
۴۵	سلب حق مالکیت نسبت به مخزن و تولید
۴۷	تأديه حق الزحمه به ازای انجام موفقیت آمیز عملیات نفتی
۴۸	نحوه تأمین و تدارک تجهیزات، تأسیسات و ملزومات پروژه
۴۹	تأديه حق امتیاز
۴۹	شرط بازیافت هزینه های نفتی

- ایفای نقش سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر در مقابل نقش شراکتی ۵۰
- شرایط سرمایه‌گذاری نفتی ۵۰
- شکل عمومی بازیافت هزینه‌های نفتی ۵۱
- سود نفتی ۵۳
- روش بازیافت هزینه‌های نفتی ۵۴
- سایر شروط و مشوق‌های مالی ۶۸
- مشوق‌های قراردادی برای جذب سرمایه‌گذاری ۶۸
- افزایش نرخ بازیافت هزینه‌های سرمایه‌ای ۶۸
- نرخ بازگشت سرمایه‌گذاری ۶۹
- مرزبند منطقه عملیاتی ۶۹
- الزام عرضه خدمات در بازار داخلی ۷۱
- مشوق‌های عملیاتی ۷۳
- فصل ۳: کنترل هزینه‌ها، قراردادهای نفتی بین‌المللی و بیع متقابل ۷۵
- فرایند تعهد، کنترل، تولید هزینه‌های نفتی ۷۵
۱. مجوز انجام سرینه ۷۶
۲. برنامه‌های کاری و بودجه عملیاتی ۷۸
۳. کمیته‌های عملیاتی ۸۲
۴. مشارکت دولت کشور دارا، خنایا، گاز در عملیات ۸۳
۵. مراحل عملیاتی ۸۵
۶. تعهد حداقل عملیات نفتی ۸۶
۷. انجام حسابرسی‌های ضمنی (توسط شرکت نفتی دولتی) و حسابرسی مستقل (توسط اشخاص ثالث مورد توافق طرفین قرارداد) ۸۸
- فصل ۴: روش عمومی حسابداری در قراردادهای سرمایه‌گذاری ۹۹
- روش حسابداری ۹۹
- تسهیم هزینه ۱۰۰
- تسویه هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم ۱۰۱
- هزینه‌های مستقیم ۱۰۲
- هزینه خدمات فنی ۱۰۴
- هزینه جابه‌جایی کارکنان ۱۰۶
- دفاتر، اردوگاه‌ها، و تأسیسات متفرقه ۱۰۷
- تجهیزات ارتباطی ۱۰۸
- مواد و مصالح ۱۰۸
- تأسیسات و تجهیزاتی که منحصرأ در مالکیت متصدی عملیات قرار دارند ۱۰۹

۱۰۹	هزینه‌های بوم‌شناسی و محیط زیست
۱۱۰	هزینه دوره‌های آموزشی فنی و تخصصی
۱۱۳	خسارات وارده به اموال و دارایی‌ها
۱۱۴	مالیات‌ها و عوارض گمرکی
۱۱۵	سایر هزینه‌ها
۱۱۷	هزینه‌های غیرمستقیم
۱۱۹	تعیین کف یا سقف مبلغ اجرای عملیات
۱۲۳	مصل ۵: ابزارها و جنبه‌های فنی پروژه‌های نفتی
۱۲۳	مقدمه
۱۲۵	ابزارهای مورد استفاده در طراحی برنامه‌های توسعه میدین
۱۴۳	ابزارهای مورد استفاده در تعیین و ارزیابی ریسک‌ها
۱۴۶	مرحله تولید
۱۴۸	پارامترهای مرتبط با تولید
۱۵۱	ابزارهای مورد استفاده در مدیریت تولید
۱۵۵	ابزارهای مورد استفاده در تعیین و ارزیابی ریسک‌ها در دوره تولید
۱۵۹	موارد عدم اطمینان ریسک‌ها: تجاری و غیرتجاری
۱۶۰	عوامل بازاری
۱۶۰	قیمت نفت
۱۶۵	تورم
۱۶۸	هزینه سرمایه
۱۷۲	عوامل نیروی انسانی
۱۷۲	ثبات ناحیه‌ای
۱۷۳	نظام مالیاتی
۱۷۴	پشتیبانی شریک
۱۷۵	روابط خریدار
۱۷۶	روابط پیمانکار
۱۷۸	مدیریت سبد دارایی و اوراق بهادار
۱۸۰	خط بودجه
۱۸۲	منحنی بی‌تفاوتی
۱۸۱	تلفیق سلیقه و بازار
۱۸۴	مرز کارایی نسبت به ریسک و ارزش
۱۸۴	تفسیر نمودار مرز کارایی
۱۸۵	اثر تنوع‌بخشی ریسک کل
۱۸۶	تنوع‌بخشی دارایی

۱۸۹	فصل ۶: روش‌های تحلیل سرمایه‌گذاری در میدین نفت و گاز.....
۱۸۹	ارزیابی ذخایر نفتی و گازی کشف شده
۱۹۲	طبقه‌بندی ذخایر هیدروکربنی و ارزیابی آنها بر مبنای پروژه
۱۹۴	ارزیابی پروژه منبع هیدروکربنی
۱۹۴	طراحی مدل محاسبات اقتصادی پروژه
۱۹۶	مفاهیم کلیدی در مدل‌های محاسباتی اقتصاد پروژه
۲۰۰	پرداخت‌های تشویقی
۲۰۱	حق‌الزحمه در قراردادهای بیع متقابل
۲۰۳	سپرده‌های معمول در قراردادهای بیع متقابل
۲۰۵	ارزش پول و نرخ بازگشت سرمایه
۲۰۵	تعین چارچوب محاسبات مالی و اقتصادی
۲۰۸	میزان تحلیل دهه‌ها نرخ بازگشت پیمانکار در قراردادهای بیع متقابل
۲۰۸	عوامل اثرگذار بر نرخ بازگشت پیمانکار بیع متقابل
۲۱۰	توجیه سرمایه‌گذاری
۲۱۲	شرایط تجاری شدن میدین نفتی شده در بلوک‌های اکتشافی
۲۱۳	شرایط تجاری شدن میدین هیدروکربنی در قراردادهای بیع متقابل
۲۲۱	پیوست
۲۲۳	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
۲۳۱	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
۲۳۷	نمایه

WWW.KOTAPD.ir

ش گفتار

در شرایط کنونی، آموزش نیروی انسانی یکی از ارزنده‌ترین و حیاتی‌ترین سرمایه‌گذاری‌های اصلی و بنیادین برای هر کشوری محسوب می‌شود. انسان موجودی والا، پیچیده و بسیار مستعد است که به‌طور بالقوه قابلیت‌ها و توانمندی‌های بی‌شماری دارد و در صورتی که به‌درستی مهارت‌های علمی و عملی را بیاموزد، جلوه‌های شگفت‌انگیزی را عرضه می‌نماید. هنگامی که یک انسان برای تصدیق‌ناپذیریت‌ها و کارهای تخصصی، دوره‌های آموزشی را طی می‌کند، ارزش‌های مالی و معنوی بسیار قابل‌ملاحظه‌ای نسبت به سرمایه‌گذاری‌های انجام شده تولید می‌کند. در واقع، هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند بدون اتکا به نیروی انسانی ماهر و متخصص، مسیر تعالی و پیشرفت اقتصادی را طی نماید. بی‌توجهی به مقام والای انسان‌ها و نبود برنامه‌ریزی صحیح در امر آموزش و تربیت نیروی انسانی، تبعات غیرقابل‌جبران‌ی را به‌دنبال خواهد داشت. همان‌طور که تزریق علم و دانش به انسان تولید ثروت می‌کند، اهمیت ندادن و سطحی‌انگاشتن موضوع آموزش و عدم‌تجهیز نیروی انسانی، ثمری بجز فقر و عقب‌افتادگی به‌دنبال نخواهد داشت.

بدیهی است که ضعف آموزشی و فقدان دانش فنی و حرفه‌ای لازم در فرایند استفاده از تجهیزات و تأسیسات عملیاتی و تولیدی موجب اتلاف سرمایه‌گذاری‌های انجام شده و در برخی مواقع، وقوع خسارات مالی و جانی هنگفت می‌شود.

استفاده صحیح و کارآمد از منابع سرشار طبیعی و تخصیص بهینه سرمایه‌ها و منابع مالی یا اعتباری به اتکای نیروی انسانی متخصص و مدبر، کلید رسیدن به رشد و توسعه اقتصادی است. سرمایه‌گذاری یک مقوله تخصصی و نیازمند تدبیر و تدبیر در جهت حصول اهداف معنوی و مادی می‌باشد. تعالی یک جامعه بدون انجام سرمایه‌گذاری‌های منطقی و مناسب، هیچگاه میسر نخواهد شد. از این رو، شاید بتوان گفت که این دو محور یا عامل بنیادی وابسته به یکدیگر، یعنی عامل نیروی انسانی و عامل منابع طبیعی موجود، در ساخت و آبادانی یک کشور نقش کلیدی ایفا می‌کنند. اندکی تأمل، روشن می‌سازد که بدون در اختیار داشتن نیروی انسانی متخصص، امکان استفاده بهینه از منابع سرمایه‌های موجود مهیا نمی‌گردد. از طرف دیگر، رشد و تعالی معنوی انسان با نیز در مسیر رشد و توسعه اقتصادی سرعت می‌گیرد.

انسان، این موجود پیچیده و خلاق که برای استعدادهای شناخته شده و نشده بی‌شماری است، چنانچه در مسیر درست قرار گیرد، به سرعت می‌تواند ارزش‌های والای معنوی و علمی را بخوبی بیاموزد و در جهت تعالی جامعه و بهبود شرایط زندگی تلاش کند. در این صورت است که ارزش‌های معنوی و علمی او به روشنی نمایان می‌شود. انسان مولد و سازنده، والاترین سرمایه برای هر کشور است و رشد و تعالی او به معنای رشد و تعالی جامعه خواهد بود.

بدین ترتیب، شاید بتوان اذعان داشت که در امر برنامه‌ریزی صحیح برای استفاده بهینه از منابع طبیعی و سرمایه‌ای، آموزش و تجهیز نیروی انسانی اجتناب‌ناپذیر است. تربیت نیروی انسانی در وهله اول نیازمند تفکیک مقوله‌های آموزشی عملی نظری و آموزش خاص تخصصی و حرفه‌ای می‌باشد و برای اجرای دوره‌های تخصصی حرفه‌ای جهت تربیت نیروی انسانی متخصص، تدوین دوره‌های آموزشی و تربیتی مرتبط با وجود منابع تخصصی، ضروری است. بنابراین، در مجموعه بزرگ سری کتب «روش‌های مالی، حسابداری و اقتصادی رایج در عرصه پهنای صنعت بین‌المللی نفت» تلاش می‌گردد که مباحث تخصصی مالی و اقتصادی و همین‌طور مفاهیم گسترده قراردادی به زبان ساده

تشریح گردد. کتاب حاضر، یک کتاب جامع در خصوص انواع قراردادهای رایج سرمایه‌گذاری و انجام تحلیل‌های کارآمد در زمینه موضوع سرمایه‌گذاری می‌باشد. امید است این کتاب که حاوی مطالب بسیار متنوع و غنی در زمینه قراردادهای نفتی می‌باشد، گامی سازنده در مسیر ارتقای دانش و بینش نیروی انسانی متخصص و تکنیک آموزش‌های تخصصی از مقوله آموزش‌های عمومی نظری به‌شمار آید.

مسعود زهدی

فروردین ماه ۱۳۹۲

www.ketab.ir